

Francesc M. Rotger

Ara que hem estat parlant de França més que no parlàvem en molts d'anys, amb motiu de les seves eleccions presidencials, la selecció de les millors pel·lícules de 2001, realitzada precisament per *Temps Moderns* i presentada aquests dies passats al Centre de Cultura "Sa Nostra" de Palma, ens ha proporcionat l'ocasió de tornar-nos a trobar amb una curiosa aportació francesa, i recent, al gènere històric dins el cinema, i m'estic referint a *La inglesa y el duque*, darrer llarg-

crates, i els "dolents" els revolucionaris; un punt de vista que no es tornava a presentar a les pantalles, si no record malament, des d'aquella *Pimpinela Escarlata* que protagonitzà Leslie Howard. D'altra banda, és evident que els temps, durs i al mateix temps apassionants, de la Revolució Francesa, han interessat un bon nombre de cineastes; encara més, possiblement, el personatge més destacat que sorgí d'aquell complex procés polític, Napoleó.

És interessant, en qualsevol cas, el retrat que fa Rohmer del "duc" del tí-

teix final i també morí a la guillotina, encara que el seu fill, un altre Louis Philippe, sí que arribaria a ser rei, gràcies a la Revolució de 1830. Aquesta ja seria una monarquia liberal i Louis Philippe mateix canta l'himne revolucionari, *La Marsellesa*, davant el poble; encara que, com confessa als seus íntims, "Només he mogut els llavis, perquè ja no me'n record de la lletra".

No és massa estrany trobar-se pel·lícules històriques dins la producció cinematogràfica francesa. Darrerament es presentava, a Palma, *El pabellón de*

La inglesa y el duque.

metratge, de moment, si no estic equivocat, del veterà director Eric Rohmer. Sembla que inspirada en les memòries d'una dona de la noblesa anglesa que residí a França a l'època de la primera Revolució, ens mostra un estrany, encara que suggerent, París del segle XVIII, amb uns decorats de tècnica aparentment virtual i d'irrealitat òbvia. Valors cinematogràfics a part, *La inglesa y el duque* també resulta una mica sorprenent, perquè els "bons" de la història, per així dir-ho, són els aristò-

tol mateix de la pel·lícula, Louis Philippe Joseph de Borbon, duc d'Orleans (1747-1793) i cosí del rei de França Lluís XVI, i que està interpretat de manera molt convincent per Jean-Claude Dreyfus. Sembla que amb intencions de convertir-se ell mateix en rei, fou elegit diputat de la Convenció revolucionària, canvià el seu nom aristocràtic pel de "Felip Igualtat" i votà a favor (episodi que queda reflectit a la pel·lícula) de la mort del seu cosí. Tanmateix, el duc d'Orleans tingué el ma-

los oficiales, amb direcció i guió de François Dupeyron, basada en la novel·la de Marc Dugain *La chambre des officiers*. Sensible, humana, emotiva, fins i tot potser franciscana en alguns aspectes, aquesta s'ambienta a la Primera Guerra Mundial, encara que el seu argument, que recorda una mica *Johnny cogió su fusil* sense arribar a tanta duresa, es podria desenvolupar a qualsevol etapa de la història a la qual s'estigui produint una guerra. O sia, malauradament, a totes. ■